

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЧННІПБ ЗУНУ

Надія КУЛЬЧИЦЬКА

28 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

08 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Митна справа»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 07 Управління та адміністрування

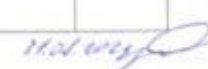
спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійна програма – Фінанси, банківська справа та страхування

кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	РС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	3	5	28	28	3	8	83	150	-	5
Заочна	3	7,8	8	4	-	-	138	150	-	8

Чортків – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 26.05.2021 р.).

Робочу програму склала к.е.н., доцент Людмила ДЕРМАНСЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін (протокол № 1 від 28.08.2023 р.)

Завідувач кафедри

Людмила ДЕРМАНСЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (протокол № 1 від 30.08.2023 р.)

Керівник групи
забезпечення спеціальності

(підпис)

Ольга КИРИЛЕНКО
(підп.)

Структура робочої програми навчальної дисципліни

„Митна справа”

1. Опис дисципліни „Митна справа”

Дисципліна – „Митна справа”	Галузь знань, напрям підготовки, професійна орієнтація, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань - 07 «Управління та адміністрування»	дисципліна циклу професійної підготовки
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки: Денна форма – 3 Заочна форма - 3 Семестр: Денна форма - 5 Заочна форма -7,8
Кількість змістових модулів - 2	Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська справа та страхування»	Лекції: Денна форма -28 год. Заочна форма – 8 год Практичні заняття: Денна форма - 28 год. Заочна форма -4 год.
Загальна кількість годин -150	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Самостійна робота: Денна форма – 83 Тренінг- 8 год. Заочна форма -138 год
Тижневих годин – 10 год, з них аудиторних – 3,7 год		Вид підсумкового контролю - іспит

2. Мета й завдання вивчення дисципліни „Митна справа”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни «Митна справа» є глибоке засвоєння студентами знань з теоретичних засад митної політики, опанування навиками практичної роботи у сфері митного адміністрування.

Курс “Митна справа” є прикладною дисципліною та включає систематичне вивчення основних положень організації митної справи, які необхідні для підготовки спеціалістів.

Головним завданням курсу “Митна справа” є вивчення теоретичних основ побудови митної системи, визначення її принципів, визначення основних тенденцій її розвитку та напрямків вдосконалення, ознайомлення із світовим досвідом.

Вивчення курсу «Митна справа» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із курсів «Податкова система», «Фінанси» та цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність закономірностей, умов, принципів, процесів та явищ, що мають місце в митній справі.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення курсу «Митна справа» студенти повинні:

- засвоїти теоретичні основи формування митної справи в державі;
- опрацювати основні форми прояву та інструменти митної політики;
- вивчити основні тарифні та нетарифні інструменти, що застосовуються державою для регулювання зовнішніх товаропотоків;
- засвоїти форми організації та здійснення митного контролю та умови митного оформлення;
- ознайомитися із особливостями переміщення товарів через митний кордон України;
- ознайомитися з проявами незаконного переміщення товарів та вантажів через митний кордон та протидією їм митних органів;
- набути навичок практичного використання теоретичних знань у практичній діяльності.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- Цілісне уявлення про організацію державної митної справи в Україні.
- Системно узагальнювати правові засади організації митної справи в Україні та діяльності митної служби у здійсненні митної справи.
- Закріпити теоретичні знання щодо призначення митної політики та її інструментів.
- Вміння використовувати інструментарій організації роботи з персоналом в митних органах
- Здатність використовувати знання і практичні навички застосування інформаційних систем в митній справі
- Вміння здійснювати розробку та презентацію проектів у митній сфері

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Теоретичні знання і практичні навички здобуті з дисциплін «Наукові основи фіскальної теорії», «Економіка підприємств», «Фінанси», «Податкова система», «Фіскальне адміністрування», «Бюджетна система,» необхідні для вивчення дисципліни «Митна справа»

2.5. Програмні результати навчання.

В процесі вивчення дисципліни «Митна справа» студенти повинні: використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності; обґрунтувати управлінські рішення у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність.

3. Зміст дисципліни «Митна справа»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи формування митної справи та реалізація митної політики з допомогою митних інструментів

Тема 1. Організація митної справи та митної політики в Україні

Предмет та завдання курсу “Митна справа” Історичні аспекти розвитку митної справи в Україні. Митні збори в Запорізькій Січі. Особливості розвитку митної справи у 18-20 ст. Розвиток митної справи в УРСР. Організація митної справи в Україні. Правові засади організації митної справи в Україні. Органи державного регулювання в управлінні митною справою. Митна служба у керівництві управлінням та здійсненні митної справи. Митна політика: суть, призначення. Інструменти митної політики. Форми митної політики. Політика протекціонізму, її суть. Основні форми протекціонізму та класифікаційні ознаки. Політика вільної торгівлі, передумови та чинники проведення. Світовий досвід проведення митної політики.

Література: 1; 6; 8; 17.

Тема 2. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Нетарифні обмеження, їх суть та призначення. Методи нетарифного регулювання ЗЕД. Адміністративні методи нетарифного регулювання. Кількісні обмеження. Квотування: його суть та види. Автоматичне і неавтоматичне ліцензування. Приховані методи протекціонізму. Субсидування експорту. Експортне кредитування. Демпінг. Технічні бар'єри: стандарти, сертифікація якості, вимоги пакування та маркування, санітарно-гігієнічні вимоги, екологічні вимоги.

Література: 1; 2; 6; 10; 16.

Тема 3. Тарифне регулювання зовнішньої торгівлі

Економічний зміст митного тарифу. Простий і складний митний тариф. Тарифна ескалація. Товарна номенклатури зовнішньоекономічної діяльності. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД): основи побудови і структура. Класифікація і кодування товарів відповідно до УКТЗЕД. Визначення країни походження товарів Сутність та класифікація митних платежів. Мито: його суть, класифікаційні ознаки. Адвалерне, специфічне та комбіноване мито. Ввізне, вивізне та транзитне мито. Особливі види мита: спеціальне, антидемпінгове та компенсаційне мито. Процедура застосування особливих видів мита. Порядок справляння мита в Україні. Митна вартість товарів. Методи визначення митної вартості товарів та особливості їх застосування. Декларування митної вартості. Особливості справляння акцизного податку та податку на додану вартість щодо предметів, які переміщуються через митний кордон України.

Література: 1; 2; 3; 4; 18.

Змістовий модуль 2. Митне оформлення та митний контроль за переміщенням товарів та інших вантажів через митний кордон України.

Тема 4. Митні режими та особливості переміщення товарів та інших предметів через митний кордон України

Переміщення через митний кордон України: види та умови. Митний режим та його суть. Митні режими в Україні та їх види: імпорт (випуск для вільного обігу); реімпорт; експорт (остаточне вивезення); реекспорт; транзит; тимчасове ввезення; тимчасове вивезення; митний склад; вільна митна зона; безмитна торгівля; переробка на митній території; переробка за межами митної території; знищення або руйнування; відмова на користь держави.

Література: 1; 2; 6; 11; 16.

Тема 5. Митний контроль: його організація та форми

Сутність та особливості проведення митного контролю. Порядок здійснення митного контролю при перетині митного кордону. Форми митного контролю, їх поняття та порядок застосування. Перевірка документів та відомостей, які відповідно до Митного Кодексу надаються митній службі під час переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України; Митний огляд (огляд та переогляд товарів, транспортних засобів комерційного призначення, огляд та переогляд ручної поклажі та багажу, особистий огляд громадян); обліку товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України. Усне опитування громадян та посадових осіб підприємств. Огляд територій та приміщень складів тимчасового зберігання, митних складів, вільних митних зон, магазинів безмитної торгівлі та інших місць, де знаходяться товари, транспортні засоби комерційного призначення, що підлягають митному контролю, чи провадиться діяльність, контроль за якою покладено на митні органи. Перевірка обліку товарів, що переміщуються через митний кордон України та/або перебувають під митним контролем. Проведення документальних перевірок дотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи, у тому числі своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів. Направлення запитів до інших державних органів, установ та організацій, уповноважених органів іноземних держав для встановлення автентичності документів, поданих митному органу. Основи переміщення товарів під митним контролем. Організація пунктів пропуску через митний кордон та зони митного контролю.

Література: 1; 2; 9; 10; 12; 13.

Тема 6. Митне оформлення і декларування товарів

Сутність, значення та мета митного оформлення товарів. Основні напрямки митного оформлення. Порядок визначення місця і часу здійснення митного оформлення. Особливості митного оформлення при переміщенні товарів та інших вантажів через митний кордон. Спрощений порядок митного оформлення деяких видів товарів. Спрощення процедури митного оформлення на основі використання інформаційних митних технологій. Декларанти, їх права і обов'язки. Процедура декларування товарів як структурний елемент системи митного оформлення.

Декларування товарів: суть, необхідність, призначення. Митні документи та специфіка їх оформлення. Декларації, їх види. Митна декларація (МД) як основний документ при здійсненні митного оформлення вантажів. Особливості здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів із використання МД.

Література: 1; 2; 6; 14; 15; 17.

Тема 7. Порушення митних правил та контрабанда товарів

Незаконне переміщення товарів через митний кордон України та боротьба з ним. Поняття контрабанди як виду кримінального правопорушення. Відповідальність за вчинення контрабанди. Протидія митних органів контрабанді. Порушення митних правил (ПМП) як вид адміністративного правопорушення. Характеристика видів ПМП. Відповідальність за порушення митних правил: штраф, попередження, конфіскація. Митні злочини. Ухилення від сплати митних платежів. Завищення (заниження) митної вартості товарів. Незаконне використання пільг по митним платежам. Невірне вказання коду УКТ ЗЕД для товарів, що мають схожі споживчі характеристики. Недопоставка товару на митницю призначення.

Література: 1; 2; 6; 11; 16.

4. Структура залікового кредиту дисципліни "Митна справа"

Денна форма навчання

Теми курсу	Кількість годин					Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	Самост. робота	Індивід. Робота	Тренінг	
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Організація митної справи та митної політики в Україні	4	4	11		1	Тестові завдання
Тема 2. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	4	12	1	1	Дискусійні питання
Тема 3. Тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	4	11	1	1	Заліковий модуль по темах 1-3
Змістовий модуль 2						
Тема 4. Митні режими та особливості переміщення товарів та інших предметів через митний кордон України	4	4	14		1	Усне опитування
Тема 5. Митний контроль: його організація та форми	4	4	12	1	1	Тестові завдання
Тема 6. Митне оформлення та декларування товарів	4	4	10	1	1	Дискусійні питання
Тема 7. Порушення митних правил та контрабанда товарів	4	4	13		2	Ректорська контрольна робота
ВСЬОГО	28	28	83	4	8	Екзамен

Заочна форма навчання

Теми курсу	Кількість годин				Контрольні заходи
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
Змістовий модуль 1					Усне опитування Тестові завдання Дискусійні питання
Тема 1. Організація митної справи та митної політики в Україні	1		22		
Тема 2. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	1	1	18		
Тема 3. Тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	1	1	19		
Змістовий модуль 2					
Тема 4. Митні режими та особливості переміщення товарів та інших предметів через митний кордон України	1		22		
Тема 5. Митний контроль: його організація та форми	1		18		
Тема 6. Митне оформлення та декларування товарів	1	1	20		
Тема 7. Порушення митних правил та контрабанда товарів	2	1	19		
ВСЬОГО	8	4	138	-	Екзамен

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Митна справа»

Практичне заняття № 1.

Тема: Особливості організація митної справи в Україні.

Мета: ознайомитись та вивчити особливості функціонування митних інституцій в Україні.

Питання для обговорення:

1. Історичні аспекти розвитку митної справи в Україні.
2. Організація митної справи в Україні в контексті діяльності ДМС України.
3. Правові засади організації митної справи в Україні.

Обговорення переваг і недоліків політики протекціонізму та вільної торгівлі.

Література: 1; 6; 8; 17.

Практичне заняття №2.

Тема: Органи державного регулювання в управлінні державною митною справою.

Мета: опанувати правові та організаційні засади функціонування митних органів в Україні.

Питання для обговорення:

1. Органи загального управління митною справою в Україні.
2. ДМС у реалізації державної митної справи.
3. Завдання митних органів при здійсненні митної справи.
4. Прийняття на службу та спеціальні звання в ДМС.

Аналіз нормативно-правового регулювання діяльності ДМСУ

Література: 1; 2; 6; 10; 16.

Практичне заняття №3.

Тема: «Митна політика, її сутність та форми».

Мета: ознайомитись та вивчити особливості здійснення митної політики в Україні.

Питання для обговорення:

1. Організаційно-правова основа реалізації митної політики
2. Митна політика як складова зовнішньоекономічної політики.
3. Форми митної політики. Політика протекціонізму та вільної торгівлі.
4. СОТ в регулюванні митних відносин.

Оцінка світового досвіду реалізації митної політики.

Література: 1; 6; 8; 17.

Практичне заняття №4.

Тема: «Пряме нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності».

Мета: опанувати правові та організаційні засади нетарифного регулювання ЗЕД в Україні.

Питання для обговорення:

1. Нетарифні обмеження, їх суть і призначення.
2. Кількісні обмеження експорту і імпорту (ліцензування та квотування).
3. Заборони експорту та імпорту як інструменти силового торговельно-політичного впливу (торгівельне ембарго, економічна блокада, економічний бойкот).

4. Експортні субсидії: умови використання та захисту національних виробників.

Дискусійне обговорення переваг і недоліків нетарифного регулювання в Україні.

Література: 1; 2; 6; 10; 16.

Практичне заняття №5.

Тема: «Митно-тарифне регулювання ЗЕД».

Мета: опанувати особливості здійснення митно-тарифного регулювання у вітчизняній фіскальній практиці.

Питання для обговорення:

1. Мито, його функції і класифікація.
2. Товарна номенклатури зовнішньоекономічної діяльності.
3. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД): основи побудови і структура.
4. Класифікація і кодування товарів відповідно до УКТЗЕД
5. Визначення країни походження товарів
6. Митна вартість товарів та методи її визначення для товарів, які імпортуються в Україну

Практичні завдання щодо застосування методів визначення митної вартості.

Література: 1; 2; 3; 4; 18.

Практичне заняття № 6.

Тема: «Адміністрування митних платежів».

Мета: вивчити форми та способи нарахування і сплати митних платежів в Україні.

Питання для обговорення:

1. Порядок нарахування і сплати мита.
2. Оподаткування акцизним податком товарів, що переміщуються через митний кордон України.
3. Порядок нарахування і сплати ПДВ при переміщенні товарів через митну територію України.
4. Адміністрування інших митних платежів.

Практичні завдання щодо порядку нарахування митних платежів.

Література: 1; 2; 3; 4; 18.

Практичне заняття № 7.

Тема: Особливості переміщення товарів та інших вантажів через митний кордон України.

Мета: опанувати порядок переміщення фізичними та юридичними особами товарів, транспортних засобів через МКУ.

Питання для обговорення:

1. Переміщення через митний кордон України.
2. Місця та умови переміщення.
3. Поняття митного режиму.
4. Митний статус товарів

Обговорення процедури переміщення товарів через митний кордон України

Література: 1; 2; 6; 11; 16.

Практичне заняття № 8.

Тема: Митні режими в Україні та їх характеристика.

Мета: вивчити правові та організаційні аспекти використання митних режимів в Україні.

Питання для обговорення:

1. Умови поміщення товарів під відповідні митні режими та зобов'язання осіб, на які покладається обов'язок щодо дотримання вимог митного режиму:

- 1) імпорт (випуск для вільного обігу);
- 2) реімпорт;
- 3) експорт (остаточне вивезення);
- 4) реекспорт;
- 5) транзит;
- 6) тимчасове ввезення;
- 7) тимчасове вивезення;
- 8) митний склад;
- 9) вільна митна зона;
- 10) безмитна торгівля;
- 11) переробка на митній території;
- 12) переробка за межами митної території;
- 13) знищення або руйнування;
- 14) відмова на користь держави

Систематизація особливостей митних режимів.

Література: 1; 2; 6; 11; 16.

Практичне заняття № 9.

Тема: Митний контроль в Україні.

Мета: вивчити практичні особливості здійснення митного контролю та порядок його організації.

Питання для обговорення:

1. Особливості організації пунктів пропуску через митний кордон держави
  2. Зони митного контролю.
  3. Технологічні схеми здійснення та організації митного контролю
- Обговорення процесів застосування технічних засобів митного контролю.

Література: 1; 2; 9; 10; 12; 13.

Практичне заняття №10.

Тема: Форми здійснення митного контролю.

Мета: вивчити практичні особливості застосування форм митного контролю.

Питання для обговорення:

1. Форми митного контролю та їх характеристика
2. Об'єкти митного контролю та їх характеристика
3. Попередній документальний контроль.

Обговорення процесу адаптації форм митного контролю до міжнародних стандартів

Література: 1; 2; 9; 10; 12; 13.

Практичне заняття № 11.

Тема: Митне оформлення товарів.

Мета: вивчити особливості здійснення митного оформлення товарів в Україні та світі.

Питання для обговорення:

1. Об'єктивна необхідність здійснення процедури митного оформлення товарів та інших вантажів
2. Митне оформлення, його суть та умови здійснення
3. Початок та строки митного оформлення

Ситуаційні завдання стосовно митного оформлення товарів.

Література: 1; 2; 6; 14; 15; 17.

Практичне заняття № 12.

Тема: Основи та особливості декларування товарів.

Мета: вивчити особливості здійснення декларування товарів в Україні.

Питання для обговорення:

1. Декларування товарів: суть, необхідність, призначення.
2. Декларації, їх види.
3. Митна декларація: види, строки подачі, прийняття до розгляду.
4. Документи, необхідні для митного оформлення з використанням МД.
5. Митне оформлення товарів із застосуванням МД.
6. Порядок оформлення та використання МД
7. Декларанти, їх права, функції, обов'язки.

Обговорення особливостей здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів із використанням МД.

Література: 1; 2; 6; 14; 15; 17.

Практичне заняття № 13.

Тема: Порушення митних правил та контрабанда товарів.

Мета: опанувати практику протидії та запобігання митним правопорушенням в Україні.

Питання для обговорення:

1. Незаконне переміщення товарів через митний кордон України та боротьба з ним.

2. Поняття контрабанди як виду кримінального правопорушення
3. Протидія митних органів контрабандним переміщенням
4. Порушення митних правил як вид адміністративного правопорушення.
5. Відповідальність за порушення митних правил

Аналітична оцінка обсягів контрабанди в Україні.

Література: 1; 2; 6; 14; 15; 17.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання.

Варіанти КПЗ з дисципліни «Митна справа». КПЗ включає 2 етапи:

1) теоретична частина (обґрунтування окремих теоретико-організаційних аспектів сфери митного адміністрування та його висвітлення з 2 основних питань по 2 блоках переліку визначеному нижче);

2) практична частина - розв'язування комплексної задачі з визначення митних платежів та заповнення декларації митної вартості.

Студент вибирає питання з Блоку 1 та Блоку 2 відповідно до порядкового номера в журналі. Обсяг висвітлення 16-20 сторінок А4 (без врахування титульного листа) на обидва питання із зазначенням списку літератури (не менше 8-10 джерел) та відповідними посиланнями на використану літературу та висновком по 2 питаннях. Після висвітлення теоретичних питань студент подає детальний розв'язок задачі із заповненою ДМВ.

7. Тренінг з дисципліни

Мета тренінгу з дисципліни «Митна справа» – формування у студентів критичного мислення для пропонування професійних рішень, цілісного бачення і вирішення проблем організації митних правовідносин, розрахунок митних платежів, їх декларування через застосування прикладних програм, розуміння особливостей здійснення митного регулювання, організації митного контролю, використання сучасних інформаційних продуктів.

Успішне проходження тренінгу сприяє посиленню практичної спрямованості у підготовці фахівців за ступенем вищої освіти «бакалавр». Проведення тренінгу дозволяє: – забезпечити засвоєння теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Митна справа»;

– розвинути у студентів навички пропонування обґрунтованих рішень, використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовного інтерпретування отриманих результатів. Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками митних документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків.

Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тематика тренінгу.

1. Порядок та особливості нарахування митних платежів
2. Єдиний збір, що справляється у пунктах пропуску через державний кордон
3. Плата за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для них
4. Відшкодування витрат за зберігання товарів та транспортних засобів на складах митних органів
5. Особливості обчислення сум витрат у справах про порушення митних правил та їх відшкодування
6. Особливості митного оподаткування товарів, які переміщуються через митний кордон громадянами
7. Організаційно-правові основи електронного документообігу та використання електронних документів
8. Автоматизована система митного оформлення
9. Автоматизована система аналізу та управління ризиками
10. Програмні продукти, що використовуються митними брокерами в Україні

8. Тематика самостійної роботи студентів.

№	Найменування	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Організація митної справи та митної політики в Україні Політика вільної торгівлі, передумови та чинники проведення. Світовий досвід проведення митної політики.	11	22
2	Тема 2. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Технічні бар'єри: стандарти, сертифікація якості, вимоги пакування та маркування, санітарно-гігієнічні вимоги, екологічні вимоги.	12	18
3	Тема 3. Тарифне регулювання зовнішньої торгівлі Декларування митної вартості. Особливості справляння акцизного податку та податку на додану вартість щодо предметів, які переміщуються через митний кордон України.	11	19
4	Тема 4. Митні режими та особливості переміщення товарів та інших предметів через митний кордон України Переміщення через митний кордон України: види та умови.	14	22
5	Тема 5. Митний контроль: його організація та форми Направлення запитів до інших державних органів, установ та організацій, уповноважених органів іноземних держав для встановлення автентичності документів, поданих митному органу. Основи переміщення товарів під митним контролем. Організація пунктів пропуску через митний кордон та зони митного контролю.	12	18
6	Тема 6. Митне оформлення і декларування товарів Митні документи та специфіка їх оформлення. Декларації, їх види. Митна декларація (МД) як основний документ при здійсненні митного оформлення вантажів. Особливості здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів із використання МД.	10	20
7	Тема 7. Порушення митних правил та контрабанда товарів Незаконне використання пільг по митним платежам. Невірне вказання коду УКТ ЗЕД для товарів, що мають схожі споживчі характеристики. Недопоставка товару на митницю призначення.	13	19
Разом		83	138

9. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, кейсметод, ділові ігри, реферування, виконання КПЗ, есе, підготовка і презентація проектів.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Митна справа» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- наукова дискусія;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- екзамен.

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

12. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Митна справа” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (іспит)
20%	20%	20%	40%
Опитування під час заняття (теми 1–3) – 10 балів за тему – макс. 30 балів. Модульна робота – макс. 70 балів	Опитування під час заняття (теми 4–7) – 10 балів за тему – макс. 40 балів. Модульна робота – макс. 60 балів.	Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. Захист КПЗ – макс. 40 балів. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 30 балів, макс. 60 балів. Теоретичне питання – макс. 20 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-7
2.	Проекційний екран	1-7
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-7
4	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-7
5	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-7
6	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-7
7	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гребельник О. П. Митна справа: підруч. для студ. вищ. навч. закл. ; М-во освіти і науки України. 3-тє вид., перероб. та допов. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с.
2. Дем'янюк О.Б., Герчаківський С.Д. Митне адміністрування. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. . Тернопіль: ТНЕУ. 2016. 328 с.
3. Мережко Н.В. Митна справа : підручник. За ред. П.В. Пашка. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 572 с.
4. Митна справа: підруч. [А.І. Крисоватий, С.Д. Герчаківський, О.Б. Дем'янюк та ін.] ; за ред. А.І. Крисоватого. Тернопіль: ВПЦ «Екон. Думка ТНЕУ», 2014. 540 с
5. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2012_03_13/T124495.html#5690
6. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур: Міжнародний документ URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1014.4619.3&nobreak=1>
7. Міжнародна конвенція про узгодження умов проведення контролю вантажів на кордонах URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_267
8. Основи митної справи в Україні: підручник. За ред. П.В. Пашка. К.: Знання, 2014. 651 с.
9. Офіційний портал Державної митної служби України. URL: Режим доступу <https://customs.gov.ua>
10. Офіційний сайт Європейського митного співтовариства URL: http://www.europa.eu.int/comm/taxation_customs/.
11. Податковий кодекс України № 2755-VI (з наступними змінами і доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
12. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту: Закон України № 332-XIV (з наступними змінами і доповненнями) URL: www.rada.gov.ua
13. Про затвердження Порядку створення зон митного контролю: Наказ Міністерства фінансів України від 22.05.2012 № 583 URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0879-12>
14. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України № 330-XIV (з наступними змінами і доповненнями) URL: з www.rada.gov.ua
15. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту: Закон України № 331-XIV (з наступними змінами і доповненнями) URL: www.rada.gov.ua
16. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України № 959-XII (з наступними змінами та доповненнями) URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-12>
17. Про Митний тариф України: Закон України № 2371-III (з наступними змінами і доповненнями) URL: з www.rada.gov.ua
18. World Customs Organization URL: <http://www.wcoomd.org/>